

ЦІНА ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ, ВПЛИВ ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ НА СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ ТА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Світова економіка функціонує в умовах глобалізації та швидких змін. Такі процеси обумовлюють виникнення певних проблем та викликів, які мають, зазвичай, негативний вплив на економічний розвиток будь-якої країни світу, саме тому аналіз гендерної нерівності в країнах світу є актуальним і важливим завданням на сьогодні. Гендерна нерівність має прямий вплив на соціальний та економічний прогрес будь-якої країни світу. Нерівний доступ до можливостей, різниця в оплаті праці, обмежений доступ до високих посад, нерівний доступ до освіти та навчання, бар'єри для підприємництва, різниця у власності та контролі над певними ресурсами обмежують потенціал економіки та становлять загрозу сталому розвитку.

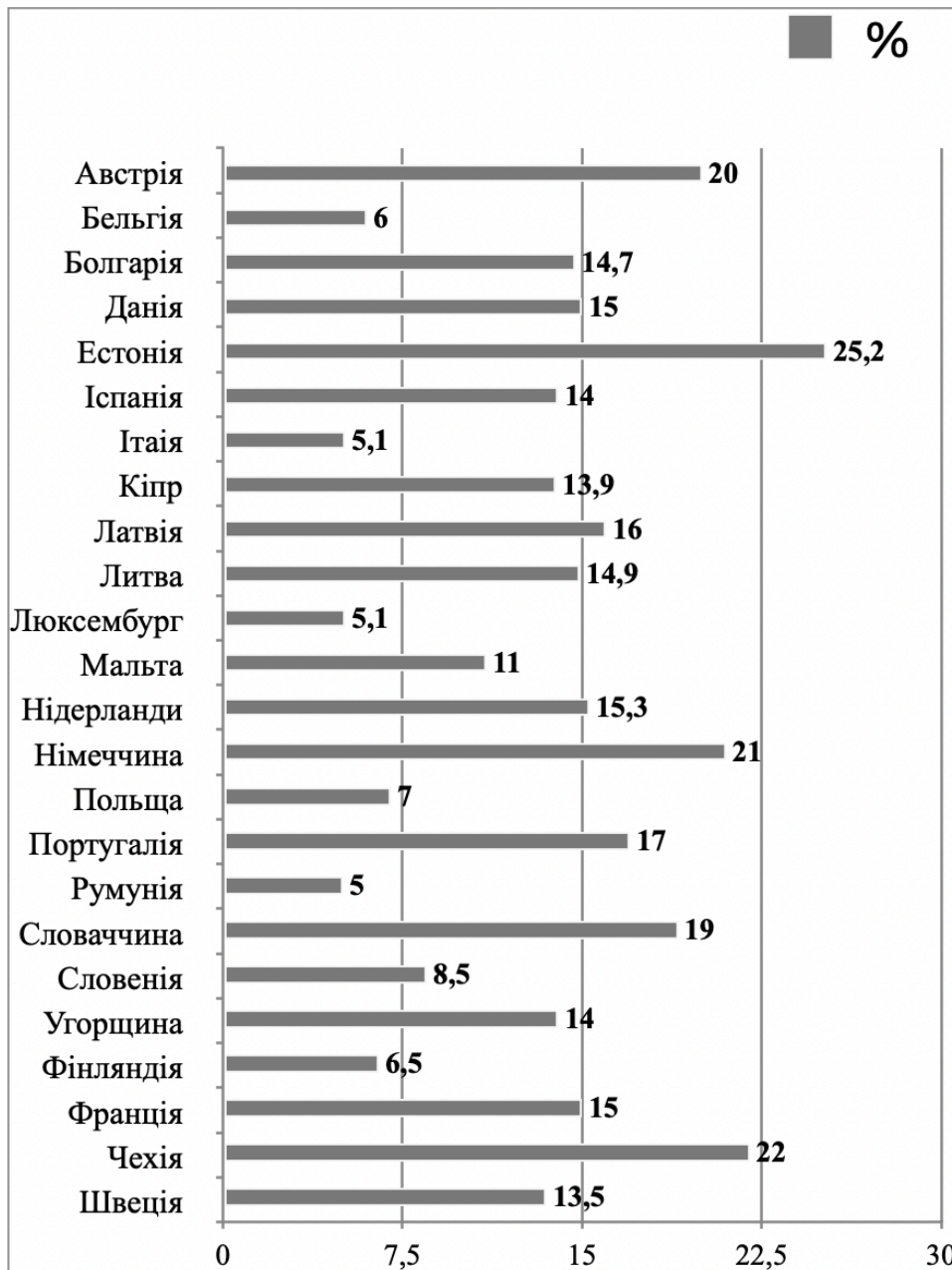
Економіка ЄС є другою за величиною економіка у світі у номінальному вираженні після США, й третя за паритетом купівельної спроможності (ПКС), після Китаю та США (станом на кінець 2022 року ВВП ЄС оцінювався у 21,5 трлн дол., що становить близько 23,5 % світової економіки). На кінець 2023 року економічна активність жіночої статі країн світу становила близько 63,9 %. У порівнянні з чоловіками це на 15,79 % менше, оскільки рівень зайнятості чоловічого населення за аналогічний період склав 73,8 %.

Гендерна диференціація оплати праці станом на кінець 2023 року загалом складає 16,1%, проте гендерні розриви суттєво різняться в різних регіонах. Упродовж останнього десятиріччя загалом, ці розриви в оплаті праці скоротилися. Але в деяких країнах спостерігається їх подальше зростання, попри зміни на ринку праці, зокрема зростання рівня зайнятості жінок, збільшення можливостей для їх працевлаштування і підвищення рівня їх освіти.

Згідно з доповіддю Міжнародної організації праці, у період кризи гендерні розриви в оплаті праці зменшувалися в багатьох країнах, що може бути пояснено погіршенням стану чоловіків на ринку праці [3].

Важливо відзначити, що аналіз гендерних розривів в оплаті праці не враховує всіх факторів, що впливають на ці розриви. Серед таких факторів можна відзначити різницю в рівні освіти, досвіді на ринку праці, тривалість робочого часу, тип зайнятості та інші [2]. Проте, навіть за умови врахування цих факторів, більшість гендерних розривів в оплаті праці залишаються непоясненими [5].

Для більшості країн ЄС, щодо яких є відомості, характерні вищі рівні гендерних розривів в приватному секторі порівняно з громадським. Це може бути зумовлено тим, що в багатьох країнах зайнятість у державному секторі регулюється трудовими угодами або іншими механізмами захисту. Розглянемо аналіз гендерного розриву в оплаті праці на прикладі країн ЄС.

Рисунок 1. Гендерні розриви в оплаті праці в країнах ЄС, станом на кінець 2023 року

Джерело: складено автором на сонові [4]

З метою уникнення гендерної дискримінації необхідно проводити систематичне дослідження та збір даних. Основна мета – краще розуміння причин та наслідків гендерної нерівності у суспільстві, в тому числі й в економіці країн ЄС. Отримані дані внаслідок такого процесу можуть використовуватися для інформування суспільства.

Гендерна сегрегація також виступає негативним фактором розвитку економіки країн світу. Численні дослідження свідчать про безсумнівний взаємозв'язок економічного розвитку з рівнем гендерної рівності: забезпечення жінкам можливостей для повної реалізації їхнього потенціалу на ринку праці здатне привести до суттєвих макроекономічних вигод. Відповідно, рівноправна участь жінок і чоловіків у всіх сферах суспільного та державного життя є важливою передумовою для забезпечення сталого розвитку України та ключовим фактором її інтеграції в європейський простір [6]. З метою уникнення гендерної сегрегації та дискримінації необхідно проводити докладний, комплексний аналіз та розробляти заходи щодо її подолання. Одним із методів може бути заохочення суспільства до гендерно-змішаних шкіл та класів.

Список використаних джерел

1. Abakumova, J., Primierova, O. Economic Growth, Globalisation and Income Inequality: The Case of Ukraine. *Economics*, 2018, 10, 11th.
2. Барановська М. Міжнародний маркетинг. К.: ЦУЛ, 2019. 302 с.
3. Босак А. О. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Львів : Міські інформаційні системи, 2021. 354 с.
4. Європейський вектор економічного розвитку. *European vector of economic development: наук. Журнал*. Дніпро : ТОВ «Роял Принт», 2021. 152 с.
5. Жуковська Г. Г. Гендерна політика в нормативно-правових документах. Частина 1. Київ : 2020. 186 с.
6. Прімерова О. К., Васильчик А. В. Теоретико-методологічні підходи до оцінювання взаємозв'язку економічного розвитку країни та показників гендерної рівності. *Молодий вчений*. № 3 (30). 2016. С. 154-160.